

مقدمه

از سال ۱۳۳۳ آمارگیری از فعالیتهای مربوط به معادن کشور و انتشار سالانه نتایج آن، توسط وزارت صنایع و معادن آغاز شد. این آمارها، هر سال همزمان با انتشار "آمار فعالیت-های صنعتی" در ضمیمه نشریه مذکور به چاپ می‌رسید؛ لیکن از سال ۱۳۳۹، آمارهای مربوط در نشریه‌ای مستقل تحت عنوان "آمار فعالیت معدنی ایران" منتشر شد. در سال ۱۳۴۲ اولین سرشماری از معادن کشور، توسط وزارت اقتصاد صورت پذیرفت. سپس از سال ۱۳۴۲ تا سال ۱۳۵۳، دفتر آمار وزارت اقتصاد با همکاری دفاتر معادن نقاط مختلف کشور، هر سال آماری از فعالیتهای معادن منتشر می‌نمود. در سال ۱۳۵۳، دومین سرشماری از معادن متشکل کشور با همکاری مرکز آمار ایران و وزارت صنایع و معادن انجام شد. در سالهای ۱۳۵۳ لغایت ۱۳۵۷، مرکز آمار ایران به طور سالانه بخشی از معادن کشور را به‌عنوان معادن منتخب مورد آمارگیری قرار داد. از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۶۳، اطلاعات این بخش به دلیل عدم اجرای طرح‌های آماری و نیز فراهم نبودن آمارهای ثبتی جامع، موجود نمی‌باشد. در سال‌های ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵، مرکز آمار ایران آمارگیری از معادن تحت پوشش بخش عمومی و در سال ۱۳۶۶، سومین سرشماری از معادن کشور را به مرحله اجرا در آورد. از سال ۱۳۶۷ تا کنون (به جز ۱۳۷۰) آمارگیری از معادن کشور به طور سالانه انجام می‌گیرد.

آمار و اطلاعات مندرج در این فصل، علاوه بر نتایج آمارگیریها و سرشماریهای مذکور، شامل آمار و اطلاعات شرکتهای تعاونی معدنی ارائه شده توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشد.

در مورد آمارهای ارائه شده توضیح نکات زیر ضروری است:

- ۱- در آمارگیری از معادن فعال، اطلاعات مربوط به نفت و گاز، مواد رادیواکتیو و خاک رس جمع‌آوری نشده است.
- ۲- در طرح آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری، معادن شن و ماسه به روش نمونه‌گیری و سایر معادن به صورت سرشماری مورد آمارگیری قرار می‌گیرند.
- ۳- در این فصل برای طبقه بندی فعالیت‌های بخش معدن از طبقه بندی بین المللی فعالیت‌های اقتصادی (I.S.I.C) ، ویرایش چهارم، با اعمال تغییراتی در آن استفاده شده است.

۴- به علت تغییر در تقسیمات شهرستان‌ها اطلاعات بعضی شهرستان‌های جدید در دسترس نمی‌باشد.

تعاریف مفاهیم

معدن : مجموعه کانسار (ذخیره معدنی که بهره برداری از آن اقتصادی می‌باشد) و ماشین آلات و تسهیلاتی است که به منظور اکتشاف، تجهیز و بهره برداری و کانه‌آرایی و نیز به کلیه عملیات فیزیکی و شیمیایی که به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله از کانه و یا تفکیک کانه‌ها از یکدیگر صورت می‌گیرد، اطلاق می‌شود.

معدن در حال بهره‌برداری : معدنی است که دارای مجوز بهره‌برداری از وزارت صنایع و معادن (به جز معادن شن و ماسه) یا از دفتر فنی استانداری، شهرداری و فرمانداری (برای معادن شن و ماسه) که در سال آمارگیری، حداقل ۳۰ روز به صورت پیوسته یا ناپیوسته، مجموعه‌ای از عملیات استخراج برای به دست آوردن کانه قابل فروش در آن انجام پذیرد.

مدیریت خصوصی : مدیریتی است که توسط افراد یا موسسات خصوصی اعمال می‌شود.

مدیریت عمومی : مدیریتی است که توسط وزارتخانه‌ها، سازمان‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، بانک‌ها و شهرداری‌ها اعمال می‌شود.

شاغلان : کلیه افرادی هستند که در داخل یا خارج معدن به شکل پاره وقت یا تمام وقت برای معدن کار می‌کنند.

شاغلان ماهر خط تولید : کارکنانی هستند که به اعتبار دانش فنی و تجربه ای که کسب کرده‌اند، توانایی انجام یک قسمت از کار فنی خط تولید را داشته باشند، مانند مهندسان، تکنسینهای فنی، استادکاران و سرکارگران، کارگران ماهر، تعمیرکاران و رانندگان.

ساختمان و لوازم و تجهیزات اداری، تعمیرات جزئی ماشین-
آلات آزمایشگاه و... می‌باشد.

ارزش پرداختی‌ها (داده‌ها) : عبارت است از ارزش مواد و ابزار و وسایل کار کم‌دوام، سوخت مصرف شده، آب و برق خریداری شده و سایر پرداختی‌ها که شامل پرداختی بابت کارهای کنتراتی، تعمیرات جزئی ساختمان و لوازم و تجهیزات اداری، تعمیرات جزئی ماشین‌آلات، آزمایشگاه و... می‌باشد.

سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای) : عبارت است از تغییرات ایجاد شده در ارزش اموال سرمایه‌ای (ماشین‌آلات، وسایل نقلیه ساختمان و غیره)، شامل ارزش خرید، تحصیل یا ساخت اموال سرمایه‌ای موجود در معدن، منهای ارزش فروش یا انتقال اموال سرمایه‌ای .

شرکت تعاونی : رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم "فصل ۴ - کشاورزی، جنگلداری و شیلات" .

شرکت تعاونی معدن : نوعی شرکت تعاونی است که در زمینه استخراج، بهره‌برداری و فروش مواد استخراج شده از معادن فعالیت دارد.

شاغلان ساده خط تولید : کارکنانی هستند که شغل مورد تصدی آنان در خط تولید نیاز به تعلیم و کسب مهارت ندارد، مانند : کارگران ساده، باربران و بارگیران .

جبران خدمات مزد و حقوق بگیران : عبارت از مزد و حقوق و سایر پرداختی‌ها (پول، کالا و ...) به مزد و حقوق بگیران است.

تولید مواد معدنی : مجموعه مواد معدنی حاصل از یک رشته فعالیت استخراج است که به اشکال گوناگون قابل عرضه به بازار می‌باشد . شایان ذکر است که در بعضی از رشته فعالیت‌ها یا معادن، مواد معدنی به همان صورتی که از کانسار استخراج، عرضه می‌گردد در صورتی که در بعضی دیگر از رشته فعالیت‌ها یا معادن، مواد استخراج شده پس از انجام عملیات فیزیکی یا شیمیایی لازم به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله، تفکیک کانه‌ها و یا افزایش عیار ماده خام، به بازار عرضه می‌شود . ضمناً در یک رشته فعالیت، ممکن است چند ماده معدنی به دست آید، مثلاً در رشته فعالیت استخراج سنگ مس، مواد معدنی سنگ مس، کنسانتره مس و کنسانتره مولیبدن از تولیدات رشته فعالیت مذکور به حساب می‌آیند .

ارزش تولیدات : ارزش مواد معدنی استخراج شده و ارزش ضایعات قابل فروش مواد معدنی به قیمت تولید کننده یعنی قیمت فروش به مشتریان در محل معدن است .

سایر شاغلان (اداری ، مالی و خدماتی) : کلیه افرادی هستند که در معدن یا دفتر مرکزی امور اداری، مالی و خدماتی را انجام می‌دهند و عموماً کارمند نامیده می‌شوند.

ارزش افزوده : عبارت است از ارزش دریافتی‌ها (ستانده‌ها) منهای ارزش پرداختی‌ها (داده‌ها) .

ارزش دریافتی‌ها (ستانده‌ها) : عبارت است از ارزش تولیدات مواد معدنی، سایر تولیدات، ساخت و تعمیر اساسی اموال سرمایه‌ای توسط شاغلان و سایر دریافتی‌های معادن که شامل دریافتی بابت کارهای کنتراتی، تعمیرات جزئی

گزیده اطلاعات

براساس نتایج طرح آمارگیری از معادن فعال کشور در سال ۱۳۹۲ تعداد ۱۵۲ معدن در حال بهره‌برداری در استان وجود داشته است که نسبت به سال ۱۳۹۱، ۷/۸ درصد افزایش داشته است.

نتایج بدست آمده نشان می‌دهد که مجموعاً ۱۵۹۶ نفر در این معادن اشتغال داشته‌اند.

در همین سال ارزش تولیدات معادن استان ۹۰۵۳۵۷ میلیون ریال بوده است که نسبت به سال ۱۳۹۱ حدود ۱۵/۱ درصد افزایش داشته است.

در سال ۱۳۹۲ ارزش افزوده معادن استان ۶۲۸۱۲۷ میلیون ریال بوده که نسبت به سال ۱۳۹۱، ۵/۱ افزایش داشته است .

۵-۱- مشخصات عمومی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت

جبران خدمات مزد و حقوق بگیران (هزار ریال)	تعداد شاغلان ^(۱)	تعداد معادن			سال و فعالیت
		مدیریت خصوصی	مدیریت دولتی	جمع	
۱۰۵۲۶	۱۵۶۲	۱۱۷	۲۴	۱۴۱۱۳۷۵
۲۵۲۴۵	۱۸۶۲	۱۳۴	۴	۱۳۸۱۳۸۰
۳۲۴۲۳	۱۰۴۳	۹۷	۵	۱۰۲۱۳۸۵
۸۲۶۱۵	۱۴۷۶	۱۱۱	۴	۱۱۵۱۳۸۸
۱۰۳۴۵۵	۱۸۴۸	۱۷۳	۵	۱۷۸۱۳۸۹
۱۱۷۶۲۷	۱۸۵۵	۱۶۰	۰	۱۶۰۱۳۹۰
۱۱۶۲۷۸	۱۴۴۰	۱۳۸	۳	۱۴۱۱۳۹۱
۱۴۸۱۳۲	۱۵۹۶	۱۴۸	۴	۱۵۲۱۳۹۲
۵۲۱۰۰	۵۹۵	۵۶	۰	۵۶استخراج شن و ماسه.....
۴۴۰	۵	۱	۰	۱استخراج سنگ های تزئینی.....
۹۸۳۰	۱۳۴	۲۸	۰	۲۸استخراج سنگ لاشه.....
۶۹۱۷۲	۷۲۲	۵۶	۲	۵۸استخراج سنگ آهک.....
۳۱۹۸	۳۲	۲	۲	۴استخراج سنگ گچ.....
۱۰۳۳	۹	۱	۰	۱استخراج بالاست.....
۱۰۶۹۲	۸۴	۲	۰	۲استخراج نمک.....
				استخراج صدف دریایی و
۶۶	۳	۱	۰	۱میکا.....
				استخراج قیر جامد طبیعی
۱۶۰۰	۱۲	۱	۰	۱(بیتومین).....

(۱) شاغلان معادنی که در آن، انجام بخشی از فعالیت استخراج به صورت کنتراتی به دیگران واگذار شده، جزو شاغلان معادن مذکور به حساب نیامده است.
 مأخذ: مرکز آمار ایران

۲-۵- تعداد معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت و نوع استخراج

سال و فعالیت	جمع	استخراج رو باز	استخراج زیرزمینی
.....۱۳۷۵
.....۱۳۸۰
.....۱۳۸۵
.....۱۳۸۹
.....۱۳۹۰
.....۱۳۹۱
.....۱۳۹۲
.....استخراج شن و ماسه.....
.....استخراج سنگ های تزئینی.....
.....استخراج سنگ لاشه.....
.....استخراج سنگ آهک.....
.....استخراج سنگ گچ.....
.....استخراج دولومیت.....
.....استخراج نمک.....
.....استخراج صدف دریایی.....

مأخذ : مرکز آمار ایران

۳-۵- تعداد شاغلان معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت

سال و فعالیت	جمع	کارکنان خط تولید		سایر کارکنان (اداری ، مالی و خدماتی)
		ماهر	ساده	
.....۱۳۷۵	۱۵۶۲	۵۳۰	۵۱۲	۵۲۰
.....۱۳۸۰	۱۸۶۲	۷۹۸	۷۰۰	۳۶۴
.....۱۳۸۵	۱۰۴۳	۵۱۰	۳۱۷	۲۱۶
.....۱۳۸۸	۱۴۷۶	۷۱۳	۴۰۶	۳۵۷
.....۱۳۸۹	۱۸۴۸	۸۷۱	۴۸۴	۴۹۳
.....۱۳۹۰	۱۸۵۵	۹۹۴	۴۹۷	۳۶۴
.....۱۳۹۱	۱۴۴۰	۷۶۹	۲۹۶	۳۷۶
.....۱۳۹۲	۱۵۹۶	۷۸۸	۴۰۰	۴۰۸
.....استخراج شن و ماسه.....	۵۹۵	۲۵۳	۱۶۳	۱۷۹
.....استخراج سنگ های تزئینی.....	۵	۲	۲	۱
.....استخراج سنگ لاشه.....	۱۳۴	۷۱	۴	۵۹
.....استخراج سنگ آهک.....	۷۲۲	۳۷۶	۱۹۶	۱۵۰
.....استخراج سنگ گچ.....	۳۲	۱۷	۱۰	۵
.....استخراج بالاست.....	۹	۶	۱	۲
.....استخراج نمک.....	۸۴	۵۶	۲۲	۶
.....استخراج صدف دریایی ومیکا.....	۳	۲	۰	۱
.....استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین).....	۱۲	۵	۲	۵

مأخذ : مرکز آمار ایران

سالنامه آماری استان خوزستان ۱۳۹۳ ————— ۵- معدن

۴-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت (هزار تن - میلیون ریال)

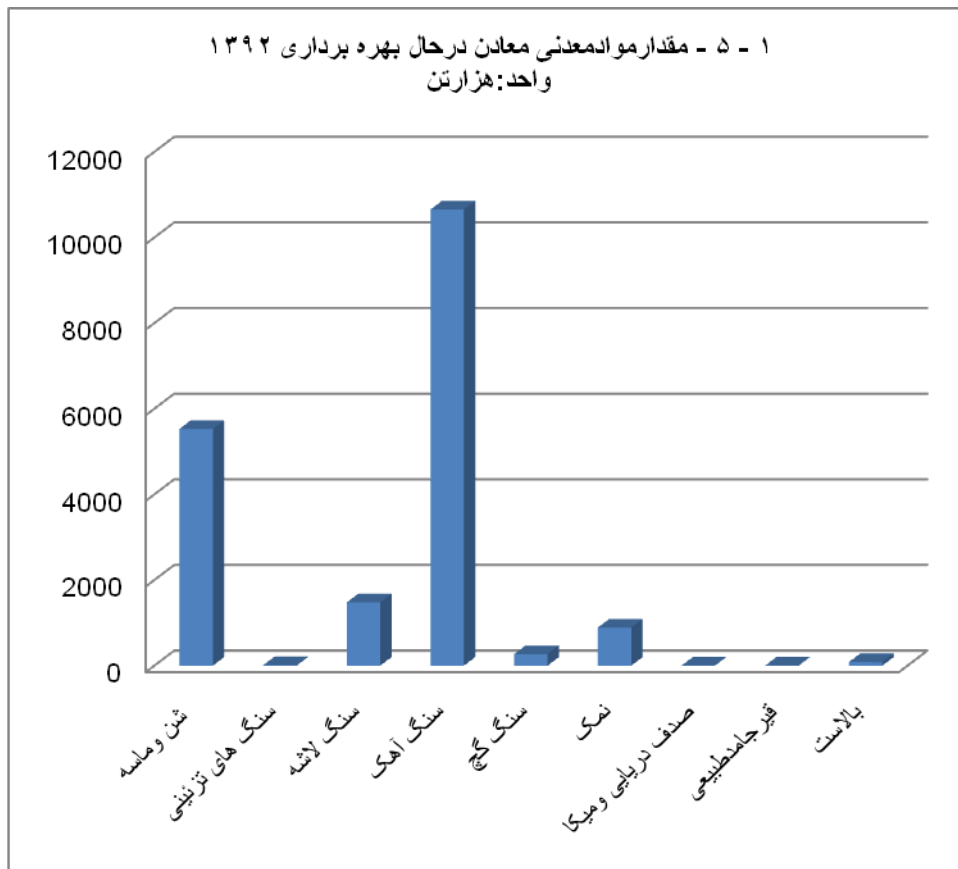
ارزش		مقدار		فعالیت
۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
۹۰۵۳۵۷	۷۸۶۵۲۵	۱۸۹۱۸	۲۳۲۹۹	جمع.....
۲۴۹۰۴۷	۲۰۱۶۶۱	۵۵۲۹	۴۸۴۷	استخراج شن و ماسه.....
۲۵۰۰	۱۱۹۳	۱۰	۹	استخراج سنگ های تزئینی.....
۵۶۴۹۳	۴۷۰۵۱	۱۴۷۸	۱۳۶۱	استخراج سنگ لاشه.....
۴۳۶۴۸۵	۳۶۵۹۷۸	۱۰۶۵۳	۱۵۸۹۱	استخراج سنگ آهک.....
۲۰۷۶۵	۱۱۸۸۶	۲۷۰	۱۵۱	استخراج سنگ گچ.....
۰	۸۶۳۱	۰	۵۲	استخراج دولومیت.....
۱۲۳۰۰۰	۱۴۹۵۲۵	۸۹۰	۹۸۴	استخراج نمک.....
۳۰۰	۶۰۰	۲	۴	استخراج صدف دریایی و میکا.....
۵۰۰۰	۰	۲	۰	استخراج قیر جامد طبیعی (بیومین).....
۱۱۷۶۸	۰	۸۴	۰	استخراج سنگ بالاست.....

مأخذ : مرکز آمار ایران

۵-۵- ارزش افزوده و ارزش پرداخت ها و دریافت های معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت : ۱۳۹۲ (میلیون ریال)

دریافت ها (ستانده ها)	پرداخت ها (داده ها)	ارزش افزوده	فعالیت
۹۳۳۹۶۴	۳۰۵۸۳۷	۶۲۸۱۲۷	جمع.....
۲۵۶۷۱۳	۸۴۴۳۶	۱۷۲۲۷۷	استخراج شن و ماسه.....
۲۵۰۰	۷۶۹	۱۷۳۱	استخراج سنگ تزئینی.....
۵۶۷۱۳	۱۹۲۸۲	۳۷۴۳۱	استخراج سنگ لاشه.....
۴۵۴۷۴۳	۱۵۴۳۳۸	۳۰۰۴۰۵	استخراج سنگ آهک.....
۲۰۹۶۸	۶۹۶۶	۱۴۰۰۲	استخراج سنگ گچ.....
۱۱۷۶۸	۴۴۹۱	۷۲۷۷	استخراج بالاست.....
۱۲۵۲۵۰	۳۳۵۴۶	۹۱۷۰۴	استخراج نمک.....
۳۰۹	۳۶	۲۷۳	استخراج صدف دریایومیکا
۵۰۰۰	۱۹۷۴	۳۰۲۶	استخراج قیر جامد طبیعی و بیتومین.....

مأخذ : مرکز آمار ایران

مبنا جدول ۴- ۵

سالنامه آماری استان خوزستان ۱۳۹۳ ————— ۵- معدن

۵-۶- سرمایه گذاری معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت و نوع اموال سرمایه ای : ۱۳۹۲

وسایل نقلیه	ماشین آلات ، ابزار و وسایل کار بادوام و تجهیزات اداری	جمع	فعالیت
۱۰۵۴۵	۷۷۴۶۲	۹۳۲۹۰	جمع.....
۳۲۶۷	۲۴۴۶۸	۲۸۱۶۰	استخراج شن و ماسه.....
۰	۳۰	۳۰	استخراج سنگ تزئینی.....
۲۱	۱۸۰۳۹	۱۸۰۶۵	استخراج سنگ لاشه.....
۰	۵۰۰	۵۰۰	استخراج سنگ بالاست.....
۶۳۷۹	۳۲۱۲۷	۴۲۳۴۰	استخراج سنگ آهک.....
۵۰۸	۵۰۸	۱۴۷۶	استخراج گچ.....
۳۷۰	۱۷۴۰	۲۶۶۰	استخراج نمک.....
۰	۵۰	۵۰	استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین).....
۰	۰	۹	استخراج صدف دریایی و میکا.....

فعالیت	ساختمان وتاسیسات	راه اختصاصی	توسعه و اکتشاف	سایر
جمع.....	۲۶۲۸	۲۵۷۱	۳۲	۴۶
استخراج شن و ماسه.....	۴۲۵	۰	۰	۰
استخراج سنگ تزئینی.....	۰	۰	۰	۰
استخراج سنگ لاشه.....	۰	۵	۰	۰
استخراج سنگ بالاست.....	۰	۰	۰	۰
استخراج سنگ آهک.....	۱۴۶۷	۲۳۲۰	۰	۴۶
استخراج گچ.....	۱۸۶	۲۳۷	۳۲	۶
استخراج نمک.....	۵۵۰	۰	۰	۰
استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین).....	۰	۰	۰	۰
استخراج صدف دریایی و میکا.....	۰	۹	۰	۰

مأخذ : مرکز آمار ایران

۷-۵- مشخصات عمومی شرکتهای تعاونی معدنی در پایان سال (هزار ریال)

سال و شهرستان	تعداد	عضو	شاغلان	سرمایه
.....۱۳۷۵	۴	۳۱	۳	۱۰۰۰
.....۱۳۸۰	۷	۶۴	۳۳	۱۱۳۰۴۴
.....۱۳۸۵	۱۱	۹۶	۹۲	۲۲۰۹۰۴۴
.....۱۳۸۹	۱۲	۱۰۳	۱۰۸	۲۲۱۹۵۴۴
.....۱۳۹۰	۱۴	۱۱۷	۲۴	۲۲۴۰۵۴۴
.....۱۳۹۱	۱۶	۱۳۱	۱۹۷	۲۲۸۲۵۴۴
.....۱۳۹۲	۱۷	۱۳۸	۲۰۴	۲۲۹۳۰۴۴
.....۱۳۹۳	۱۸	۱۴۵	۲۱۱	۲۳۰۳۵۴۴
.....آبادان	۰	۰	۰	۰
.....آغاچاری	۰	۰	۰	۰
.....امیدیه	۰	۰	۰	۰
.....اندیکا	۰	۰	۰	۰
.....اندیمشک	۱	۷	۵۵	۱۰۵۰۰
.....اهواز	۱	۱۰	۷	۱۲۰۰۰
.....ایذه	۱	۷	۳	۱۰۰۰
.....باغملک	۱	۷	۱۶	۱۰۵۰۰
.....باوی	۰	۰	۰	۰
.....بندرماهشهر	۲	۱۵	۲۰	۲۰۱۰۵۰۰
.....بهبهان	۰	۰	۰	۰
.....حمیدیه	۰	۰	۰	۰
.....خرمشهر	۰	۰	۰	۰
.....دزفول	۰	۰	۰	۰
.....دشت آزادگان	۱	۷	۷	۳۱۵۰۰
.....رامشیر	۱	۸	۳۰	۳۰۰۰۰
.....رامهرمز	۲	۱۶	۱۶	۶۶۰۰۰
.....شادگان	۰	۰	۰	۰
.....شوش	۰	۰	۰	۰
.....شوشتر	۰	۰	۰	۰
.....کارون	۰	۰	۰	۰
.....گتوند	۰	۰	۰	۰
.....لالی	۰	۰	۰	۰
.....مسجدسلیمان	۵	۳۸	۲۷	۸۵۹۴۴
.....هفتکل	۳	۳۰	۳۰	۴۵۶۰۰
.....هندیجان	۰	۰	۰	۰
.....هویزه	۰	۰	۰	۰

مأخذ : اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی

